

bi lahko opravljale vse, kar zdaj c. k. okrajni uradi z brezštevilnimi uradniki oskrbljujejo. Ko bi se to izpeljalo, smo rešeni vseh težav, ki jih zdaj na cente imamo. — Knjižica razlaga tudi vse deželne razmere, volitve v dež. zbor; dokazuje sploh spoznano resnico: da deželnih odborov, ki vendar toliko denarja deželo stanejo, — čisto nič treba ni; — podaje natančni poduk o pravni federalistični stranki, kar utegne marsikomu, če to bere, oči odpreti, da vsak pameten državljani k tej stranki spadati mora. Slednjič govori o bukvah in časnikih, o živih potrebi kat. pol. društev, o volitvah in volilnih pripravah. Dodaje pregled volilnih okrajev, volilnih krajev in števila poslancev v vseh slovenskih pokrajinah.

Nemška knjižica: „Wegweiser für Wähler“ je nekoliko krajša (40 strani) in obravnava iste stvari v smislu pravne federalistične stranke.

Slovenska knjižica stane 12, nemška pa 10 kr. in obe se naročate pri g. B. C. Rossbaherju, trgovcu v Celovcu.

Živo priporočamo in naravnoč prosimo, da kolikor le mogoče vsak dušni pastir za svojo faro, če mogoče vsaka srenja za se nekoliko iztisov ene ali druge knjižice naroči. — Slavni odbor kat. pol. društva v Celovcu, ki je knjižici založil, daje po razmeri naročenih iztisov še za navrhek nekaj brezplačnih. Toraj le hitro sezite po izvrstnih knjižicah in berite jih vkupno po nedeljah in praznikih pod senco košatih dreves, po društvih in kder koli se zbirate pošteni slovenski možaki — in vspeh bode dober za vas, kakor za deželo in državo!

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Kakor se čuje, bodo volitve v drž. zbor blizu sredi oktobra, ter se brž drž. zbor skliče; deželni zbori se pa skličejo pozneje. — Se ve da, ker se z njimi odslej ne bo več mudilo, ko nimajo več pravice poslancev voliti v drž. zbor. — Po Českem in posebno na Dunaju se hudo grizejo „stari“ in „mladi“ ustavaki, kar pa nema druga v sebi, kakor le to, da bi „mladi“ radi oblast in lepe službe z lepimi plačili v roke dobili in potem bolj naglo kakor „stari“, ki so zdaj na kormilu, delali ter strahovali kat. cerkev kakor njih duševni bratje zunaj v rajhu. —

Potrjena je postava, ki dovoljuje novih železnic, med katerimi ste dve za Štajarsko, namreč: iz Knittelfelda skoz spodnji Dravberg, Konjice in Rogatec do deželne meje, in druga črta iz Beča proti Radgoni, in odtod na levi strani do štajar. meje proti Ogorskemu, na desni strani pa proti Mariboru. — Potrjeni so tudi sklepi delegacij za stran skupnih stroškov za l. 1874, katerih je 93 milijonov in 49.377 gld.; na takrajlitavske dežele

spada 63,831.873 gld., na Ogorsko pa 29,217.504 gld. Ogrom pa slaba prede, ker imajo že za tekoče leto primanjkuje za 31 milijonov gold.

Na Dunaju je zdaj belgijski kralj, črnogorski knez s kneginjo, kterima se skazuje vsa čast, kakor drugim vladarjem, kar je prav in utegne dobrih nasledkov imeti, ker nam zares ni pogrešati dobrih prijateljev na jugu.

Prišel je binškošni pondeljek tudi ruski cesar z naslednikom cesarjevičem Aleksandrom in z velikim knjezom Vladimirjem. Pripravljene so velike svečanosti in velikansk manevar ruskemu stricu na čast. — Manj vedro in veselo je pa politiško obnebje. List „Vtd.“ poroča kakor pravi, iz zanesljivega vira, da sta se v prvi polovici meseca maja Bismark in Gorčakov v Petrogradu pogajala zastran delitve avstrijske države, da se pa o Českem nista mogla pogoditi. Rusija ne pusti Českega, kder so Slovani v večini, nemškemu cesarstvu pridružiti, Prusi pa nočejo tega kraljestva izpustiti, kajti je Česko ključ do vse Avstrije noter do jadranskega morja. — Da je res to velikonemški načrt, kterega bi radi prej ko mogoče izpeljali, o tem ni dvomiti. Iz tega pa naj Slovenci sklepajo, kaj da počenjajo naši nemškutarji, ki podpirajo pri volitvah tiste ljudi, ki tako pridno Prusakom pot pripravljajo v Avstrijo! Kdor podpira nemčurje in liberalce, ta podkopava Avstrijo, občno domovino našo. Zapomnite si to dobro!

V Pragi na Českem se je vršil od 29. maja počenši diecezanski cerkveni zbor, kar je res živa potreba dan denešnji, ko vse cerkveno življenje medli in si posamesni duhovniki pomagati ne morejo. Morebiti bo enkrat kaj takega tudi v solnograškeji nadškofiji, kamor spadamo tudi mi Lavantinci.

Vlada je na Českem ustavila vsako dovoljenje hranilnic, upnih društev in založnic, češ, da je — na Dunaju toliko sleparij prišlo na dan! Po naših mislih je pa prav zdravnik tisti, ki izdere bolni zob, zdravega pa pusti v čeljusti. Te društva so zdrave in ne sleparske, toraj ljudstvu koristne, čemu jih tedaj dušiti?

V Slatini na Slavonskem je prišlo v zadevi zemljišnega uravnanja z grajšino knjeza Schaumburga do tepeža med kmeti in žandarji, ter so 4 kmeti usmrteni, 3 pa ranjeni. — Pri obnovljenji mestnega zastopa varaždinskega, ki se je vendar enkrat razpisalo, kar bi se bilo v 12 letih sem že 3krat poprej goditi moralo, so narodnjaki dozda sijajno zmagali, kar je tem bolj pomenljivo, ker je Varaždin doslej na slabem glasu bil, da je skoz in skoz magjaronsko mesto. — Tudi iz Pešta se čuje veseli glas, da pogajanje kraljevske deputacije Hrvatom prav ugodno napreduje. Pejačević utegne minister postati.

Vnenje države. Nemški preč. škofi so zdaj, ko so kat. cerkvi sovražne postave 25. maja po-

trjene, vložili pri vladi vkupno spomenico, v kateri odločno, kakor se spodobi naslednikom apostolov, izpovedajo: „Kat. cerkev ne more pripoznati načela paganske države, da izvira edino le iz državne postave vsaka pravica, da bi toraj tudi kat. cerkev le toliko pravic uživati smela, kolikor jej država t. j. državni poslanci dati hoté. Če bi to veljalo, se utaji božanstvo Kristusa, božanstvo njegovega nauka in njegove ustanove, se podvrže krščanstvo človeški samovolji . . .“ Kaj porečejo k temu naši slovenski liberalci, ki so tudi prijatelji onih načel, ki so na Pruskem cerkveni boj vnele in ga bodo še hujše pri nas, ako zadobijo ustavaki večino?

Francosko. Vse, karkoli spoštuje in ljubi red in poštenost, je veselo, da je Mac-Mahon krmilo države v roke vzal. Žalostni so le radikalci, ki se solzé in tožijo, češ, da je s „Thiersom morebiti za dalj časa pokopana republikanska ideja v Evropi“. Oh ideja — mesarske vlade! Novi predsednik je poslal narodni skupščini svoje poročilo, v katerem med drugim poudarja, da bo de nja vlada odločno konservativna, kar je toliko bolj potrebno, ker spodjedajo prekucneži državi vse čvrste podlage, na ktere se opirati mora, ako hoče obstati. V ta namen treba postaviti takih vladnih organov, ki v resnici spoštujejo postavo in — sami sebe“. — Nekoliko ru-dečarskih prefektov je vlada odstranila, drugi so rajši sami kopita pobrali. Najboljše mērilo za dobroto vladne premembe pa je, da vlada mir po deželi in da kurzi naraščajo.

Na Italijanskem je državni zbor prav po kitajsko sklenil z večino glasov razupito postavo, da se vsi samostani — razen onih, v katerih redovniški generali stanujejo — vničijo. Prebivati smejo ubogi redovniki in redovnice le tako dolgo še v svojih hišah, dokler vlada hiš ne pograbi in prodá, lastnikom pa nekaj goldinarjev za prevzitek tje vrže, če namreč hoče, kajti je oropani menihi siliti ne morejo. To je svoboda po liberalnem kopitu!

Ruska cesarica prišla je z dvema kneginjama v Rim ter brž prosila dovoljenja, papežu se predstaviti, kar se je zgodilo.

Razne stvari.

(Zmaga.) Iz Ljutomera se nam poroča, da so pri volitvi v okrajni zastop zmagali Slovenci narodnjaki s 14 proti 11 glasom. Vidi se iz tega, da so nemčurski tržani vse žile bili napeli, da dobé večino. Toliko slavnejša zmaga za kmet-ske velike posestnike.

(Birmanci.) Binkoštno nedeljo je bilo v Mariboru iz mestne in predmestnih kakor tudi iz bližnjih duhovnih birmanih 365 otrok, 161 fantov in 204 deklet.

(Zopet eden žganjepivec manj!) Iz Lembaha

se nam piše: Na Bistrici blizo Lembaha se je binkoštni pondeljek predpoldne zastarani žganjepivec in kotni pisač iz Ruške fare, Ig. Horner, v neki krčmi žganja napil in pri mizi zaspal, ter se ni več prebudil. Pokojnik, še le 44 let star, je zapustil ubogo udovo in več nedoraslih otrok, katerim je vse premoženje zapravlil. Ker je vino letos drago, so se sploh ljudje silno žganja poprijeli. Gorjé, če se ta kuga pri nas udomači!

(Vse zgube na dunajski borzi) šteje se blizo tisoč in 200 milijonov!

(„Male apologetike“) je še 100 odtisov dobiti pri č. g. pisatelju, dru. Gregorecu v Mariboru. Knjižica velja brez poštnine 40 kr., s poštnino vred 50 kr.

(Še drugo knjižico) čč. gg. duhovnikom posebno priporočamo, namreč nemško od preč. škofa Kettelerja pisano: „Die preuss. Gesetzentwürfe über die Stellung der Kirche zum Staat“. Tu najdeš ključ do skrivnosti, za kaj prav za prav liberalno filisterstvo po vseh deželah najbolj proti kat. cerkvi buta. Ko bi naši posvetnjaki to knjižico čitali, bi morebiti boj med narodno in pravno stranko mahoma se končal.

Listnica vredništva. Neimenovanemu kmetovalcu v Ljutomeru, kateri pa brž ko ne gospósko sukajo nosi: Vi, ki „čitate vse slovenske časnike“, se gotovo še spominjate, da vrednika „Slov. Učitelja“ in „Uč. Tovarisa“ nista na tihem za pečjo se pogajala. — Boj za važne, vso Evropo stresajoče načela je vse kaj druga kakor pa n. pr. zmedeni račun, ki ga šolar na tabli napravi, učitelj pa brez daljega besedovanja kar z gobo izbriše.

G. dopisniku x+y+z iz Malonedeljske občine: Vaš zagovor pride prihodnjé, ker zdaj kakor vidite, zánj prostora ni bilo. — Tudi druge dopise, ki so nam došli, morali smo za prihodnjé odložiti.

Tržna cena pretekli teden	V Mari- boru		V Ptuju		V Celju		V Varaž- dinu	
	fl.	k.	fl.	k.	fl.	k.	fl.	k.
Pšenice vagan	6	80	6	50	7	—	—	—
Rži	4	—	3	90	4	20	3	80
Ječmena	3	70	3	40	4	—	3	—
Ovsa	2	—	2	25	2	60	—	—
Turšice (koruze) vagan	4	20	3	90	4	—	3	85
Ajde	3	50	3	60	4	—	3	80
Proca	3	50	3	80	4	—	4	40
Krompirja	1	90	1	70	2	—	1	50
Sena cent	1	50	2	—	1	20	—	—
Slame (v šopkih)	1	40	1	70	—	80	1	40
„ za steljo	—	90	1	15	—	60	1	—
Govedine funt	—	29	—	32	—	32	—	24
Teletine	—	29	—	30	—	28	—	24
Svinjetine	—	31	—	32	—	40	—	30
Šlanine	—	35	—	38	—	38	—	36

Loterijske številke:

V Gradcu 31. maja 1873: 35 25 83 28 47.

Prihodnje srečkanje: 14. junija.

Podobar in pozlatar

Tomaž Kotnik v Mariboru, išče učenca, ki zna slovenski in nemški brati in pisati. 2—3